

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 46/2017
06.02.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Веска Крстајића и Маје Ковачевић-Томић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Баћац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена трговина из члана 243. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. бр. 1460/16 од 20.12.2016. године, поднетом против правноснажних решења Првог основног суда у Београду 2 КППр 587/16 од 26.10.2016. године и 2 КППр бр. 587/16, КВ бр.1790/16 од 18.11.2016. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2017. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. бр. 1460/16 од 20.12.2016. године, поднет против правноснажних решења Првог основног суда у Београду 2 КППр 587/16 од 26.10.2016. године и 2 КППр бр. 587/16, КВ бр.1790/16 од 18.11.2016. године.

Образложење

Решењем судије за претходни поступак Првог основног суда у Београду, 2 КППр 587/16 од 26.10.2016. године, одбијен је као неоснован предлог за доношење решења о одузимању предмета од осумњиченог АА поднет од стране Првог основног јавног тужиоца у Београду Кт.3851/16, Кео. 1233/16 од 15.08.2016. године.

Решењем ванпретресног већа Првог основног суда у Београду 2 КППр бр. 587/16, КВ бр. 1790/16 од 18.11.2016. године, одбијена је као неоснована жалба заменика јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду од 03.11.2016. године, изјављена против решења судије за претходни поступак Првог основног суда у Београду КППр бр. 587/16 од 26.10.2016. године.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз.бр.1460/16 од 20.12.2016. године против наведених правноснажних решења, због повреде кривичног закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, и то битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) КЗ у вези члана 535. став 1. ЗКП, члана 12. ЗКП и члана 4. КЗ, са предлогом да Врховни касациони

суд донесе пресуду којом ће усвојити захтев за заштиту законитости као основан и укинути правноснажно решење Првог основног суда у Београду 2 КППр 587/16 од 26.10.2016. године и решење 2 КППр бр. 587/16, КВ.бр. 1790/16 од 18.11.2016. године и предмет вратити првостепеном суду на поновну одлуку.

Врховни касациони суд је у седници већа, коју је одржао у смислу одредбе члана 488. став 2. Законика о кривичном поступку (ЗКП) без обавештавања Републичког јавног тужиоца, сматрајући да његово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је неоснован.

Републички јавни тужилац у захтеву истиче да је побијаним правноснажним решењима учињена повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, и то првостепеним решењем, зато што су разлози решења о ненадлежности органа поступка, који су формалне природе, противречни мериторној одлуци у изреци решења и што побијано решење не садржи јасне, уверљиве и конкретне разлоге због којих суд сматра да је предлог тужилаштва неоснован, а другостепеним решењем зато што су дати разлози нејасни и међусобно противречни кад другостепени суд наводи да је у предистражној фази орган поступка јавни тужилац, сходно одредби члана 43. став 2. тачка 1) ЗКП, а не судија за претходни поступак, занемарујући да цитирана ни било која друга одредба ЗКП изричито не прописује да је јавни тужилац надлежан за трајно одузимање предмета.

Надаље, према наводима захтева, првостепени суд је, одбијањем предлога јавног тужиоца за доношење решења о одузимању предмета и изнетим ставом да је јавни тужилац надлежан за доношење те одлуке, учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП јер одређује јавног тужиоца као орган који изриче кривичне санкције, што је супротно одредби члана 12. ЗКП, која прописује да кривичну санкцију учиниоцу кривичног дела може изрећи само надлежни суд. С тим у вези, Републички јавни тужилац истиче да из одредаба чл. 147. и 151. ЗКП произилази да „орган поступка“ може само привремено одузимати предмете и да одредба члана 154. ЗКП указује на судску надлежност у доношењу коначне одлуке о привремено одузетом предмету, те да се језичким тумачењем одредаба чл. 7, 22. и 535. ЗКП и одредаба које се тичу овлашћења јавног тужиоца у предистражном и истражном поступку као и циљним и систематским тумачењем одредаба ЗКП, може закључити да јавни тужилац није надлежан за трајно одузимање предмета чије је одузимање по кривичном закону неопходно ради заштите интереса опште безбедности или разлога морала, већ да решење о трајном одузимању предмета, које представља меру безбедности из члана 87. КЗ и кривичну санкцију у смислу члана 4. КЗ, применом одредаба члана 535. ЗКП доноси суд који је надлежан за суђење у првом степену, и онда кад се кривични поступак не заврши пресудом којом се окривљени оглашава кривим или решењем о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Правилно је, по оцени овог суда, становиште изнето у побијаном првостепеном решењу, које прихвата и другостепени суд и за које су у побијаним решењима дати јасни и довољни разлози, да суд није надлежан за доношење одлуке о мери безбедности одузимања предмета из члана 87. КЗ, у конкретном случају.

Одредбом члана 43. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се позивају првостепени и другостепени суд, прописано је да је за кривична дела за која се гоњење предузима по службеној дужности јавни тужилац надлежан да руководи предистражним поступком, дакле да предузима све радње које се по закону предузимају до момента покретања кривичног поступка, који је одређен у члану 7. ЗКП, док је у тој фази поступка надлежност суда (судије за претходни поступак), ограничена искључиво на случајеве предвиђене у том законика (члан 22. став 2. ЗКП), у које не спада одлучивање о мери безбедности трајног одузимања предмета.

У оквиру наведене надлежности у предистражном поступку јавни тужилац, између осталог, овлашћен је да одлучује о одлагању кривичног гоњења (члан 43. став 2. тачка 2) ЗКП) и да у случају доношења одлуке-наредбе о одлагању кривичног гоњења (члан 283. ЗКП) и у случају испуњења свих обавеза од стране осумњиченог које су му одређене том наредбом и на начин одређен истом, јавни тужилац доноси решење о одбацивању кривичне пријаве (члан 283. став 3. ЗКП), којим се окончава поступак поводом поднете кривичне пријаве, па то решење има значај пресуђене ствари.

У таквој ситуацији, када је кривични поступак окончан, али не одлуком суда уз коју се може изрећи мера безбедности одузимања предмета у складу са законом, већ на други начин у који спада и одбацивање кривичне пријаве по члану 283. став 3. ЗКП, суд може накнадно изрећи меру безбедности одузимања предмета под условима из члана 535. став 1. ЗКП, односно само ако је реч о предметима чије одзимање је по кривичном закону неопходно ради заштите интереса опште безбедности или разлога морала.

У конкретном случају, донето је решење о одбацивању кривичне пријаве против окр. АА у смислу члана 283. став 3. ЗКП, након што је испунио обавезе из наредбе јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења за кривично дело из члана 243. став 1. КЗ, чији предмет је 3500 паклица цигарета марке „...“ са акцизном маркицом тзв. Републике Косово. Како цигарете не представљају предмет чије одузимање захтевају интереси заштите опште безбедности, нити разлози морала, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца да је првостепени суд морао донети решење о одузимању тих предмета применом члана 535. ЗКП.

Налазећи, из изнетих разлога, да побијаним правноснажним решењима нису учињене повреде закона на које се, неосновано, указује у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић